

ЮВІЛЕЙ АКАДЕМІКА АМН УКРАЇНИ ОЛЕГА ВАСИЛЬОВИЧА КОРКУШКО

19 лютого 2004 року виповнюється 75 років з дня народження та 50 років наукової, педагогічної і громадської діяльності відомого терапевта і геронтолога, керівника сектора клінічної геронтології і відділення клінічної фізіології та патології внутрішніх органів Інституту геронтології АМН України академіка АМН України, чл.-кор. НАН України, чл.-кор. Російської АМН, лауреата Державних премій УРСР та України, Заслуженого діяча науки і техніки України, професора Олега Васильовича Коркушко.

Після закінчення у 1954 р. лікувального факультету Київського медичного інституту О. В. Коркушко поступив в аспірантуру на кафедру терапії Київського інституту удосконалення лікарів, де працював асистентом з 1958 р. до 1960 р., а в 1961 р. захистив кандидатську дисертацію.

Подальший творчий шлях О. В. Коркушко поєднаний з Інститутом геронтології АМН СРСР (з 1992 р. — Інститут геронтології АМН України). В 1964—1978 рр. він керував лабораторією функціональної діагностики, а з 1978 р. по теперішній час очолює відділення клінічної фізіології та патології внутрішніх органів. У 1969 р. захистив докторську дисертацію, у якій узагальнив результати клініко-фізіологічних досліджень функціонального стану серцево-судинної системи при старінні.

Школу клініциста і дослідника Олег Васильович пройшов під керівництвом всесвітньо відомих вчених — терапевта-геронтолога академіка Дмитра Федоровича Чеботарьова і геронтолога-фізіолога академіка Володимира Веніаміновича Фролькіса.

Коло наукових інтересів академіка О. В. Коркушко дуже широке. Його перші дослідження були присвячені питанням пульмонології та гастроентерології. В наступних роботах на основі поглибленого і всебічного аналізу він обґрунтував критерії для диференціальної діагностики вікових і патологічних змін серцево-судинної системи у людей літнього та старечого віку. Під керівництвом О. В. Коркушко плідно розвивався науковий напрямок, присвячений дослідженню змін мікроциркуляції та реологічних властивостей крові при старінні та патології системи кровообігу. Ці та інші розробки отримали широке

визнання в Україні та за кордоном. Були запропоновані і впроваджені нові методи діагностики, лікування та реабілітації хворих літнього віку з ішемічною хворобою серця, розроблені оптимальні схеми лікування гіпертонічної хвороби, серцевої недостатності, порушень серцевого ритму.

Великий цикл наукових робіт академіка О. В. Коркушко присвячений дослідженню вікових змін різноманітних ланок дихальної системи. Він вперше обґрунтував концепцію розвитку гіпоксії при старінні, дослідив її механізми, визначив шляхи корекції гіпоксичних станів у людей похилого віку.

Завдяки зусиллям О. В. Коркушко та його учнів встановлені вікові особливості патогенезу захворювань травної системи. Доведена роль нейрогуморальних механізмів у формуванні вікових змін моторно-секреторної функції шлунка та зовнішньосекреторної функції підшлункової залози. Удосконалені методи діагностики, лікування та профілактики патології шлунково-кишкового тракту у хворих літнього та старечого віку.

У відділі академіка О. В. Коркушко проводяться дослідження по визначенню механізмів зниження стійкості літніх людей до дії різноманітних стресових чинників, вікових особливостей фармакодинаміки та фармакокінетики лікарських засобів.

Одним з пріоритетних напрямків наукової діяльності вченого є розробка концепції передчасного (прискореного) старіння людини, методик визначення функціонального віку фізіологічних систем, обґрунтування та впровадження раціональних режимів фізичних навантажень, оптимальних схем призначення геропротекторів для профілактики прискореного старіння та лікування залежної від віку патології.

В останні роки під керівництвом академіка О. В. Коркушко успішно розвиваються дослідження, які доводять важливу роль ендотеліальної дисфункції у розвитку серцево-судинної патології у людей літнього віку. Поряд з цим вивчаються вікові особливості біологічних ритмів серцево-судинної та дихальної системи, вегетативної регуляції. Встановлений зв'язок порушень добових ритмів з

погіршенням мелатонінутворюючої функції епіфізу, запропоновані шляхи корекції біоритмів серцево-судинної системи та вегетативної регуляції у людей старшого віку.

За період багатогранної наукової діяльності Олег Васильович опублікував понад 700 наукових праць, у тому числі 14 монографій, серед яких: "Преждевременное старение человека" (1979), "Клиническая кардиология в гериатрии" (1980), "Гипоксия и старение" (1980), "Сердечно-сосудистая система и возраст" (1983), "Неспецифические заболевания легких в гериатрической практике" (1984), "Система свертывания крови при старении" (1988), "Гериатрия в терапевтической практике" (1993), "Пептидные препараты тимуса и эпифиза в профилактике ускоренного старения" (2002), "Анализ variability ритма сердца в клинической практике: возрастные аспекты" (2002). Монографія "Гериатрия в терапевтической практике" удостоєна премії ім. С. П. Боткіна Російської АМН (1994) та премії ім. М. Д. Стражеско Національної АН України (1995).

За значні наукові розробки у галузі геронтології та гериатрії академіку О. В. Коркушко двічі (1984 р., 1997 р.) присуджувалась Державна премія України.

Педагогічний талант Олега Васильовича проявився в підготовці 16 докторів та 65 кандидатів медичних наук, в навчанні понад 200 аспірантів та клінічних ординаторів. Серед його учнів багато професорів, відомих вчених та лікарів.

Плідну наукову й педагогічну діяльність академік О. В. Коркушко поєднує з великою науково-організаційною роботою. Упродовж багатьох років він був заступником голови правління Всесоюзного товариства геронтологів і гериатрів, головою проблемної комісії Наукової ради по геронтології та гериатрії АМН СРСР, заступником редактора розділу "Геронтологія" Великої медичної енциклопедії. Нині він член експертної ради з клінічної медицини ВАК України, Президент асоціації "Мікроциркуляція, гемореологія, тромбоутворення", член Президії правління Українського наукового товариства геронтологів і гериатрів, член правління Українського кардіологічного товариства, член спеціалізованої ради при Інституті кардіології АМН України, головний редактор журналу "Кровообращение и гемостаз", член редакційних рад журналів "Медицинский всевіт", "Врачебное дело", "Проблемы старения и долголетия", "Журналу АМН України", "Українського кардіологічного журналу", "Українського пульмонологічного журналу", журналів "Тромбоз, гемостаз, реологія", "Geriatrics", "Z. Gerontologie", почесний член геронтологічних товариств Німеччини, Болгарії та ін. країн.

Щиро вітаючи Олега Васильовича Коркушко з ювілеєм, бажаємо йому здоров'я, довголіття, успіхів та творчого натхнення.

*Інститут геронтології АМН України
Правління Асоціації фтизіатрів
і пульмонологів України*